

LAAT DE VIER HEROÏSCHE KASTANJES AAN DE BARONIELAAN IN LEVEN!

In 1897 werd de aanleg aanbesteed van de Boulevard Breda Mastbosch, de huidige Baronielaan. In 1898 waren er al huizen in aanbouw en in 1900 was de boulevard voltooid. Hij werd aangelegd door een particuliere onderneming, de Bredasche Bouwgrond-Maatschappij. De bedoeling was bouwgrond te ontsluiten en deze tegen een goede prijs te verkopen. De aanleg was geïnspireerd op de Avenue de Tervueren in Brussel. De Bredanaars zagen zich in gedachten al verplaatst naar Brussel of Parijs. Plannen voor een elektrische tram over de boulevard gingen niet door. In 1901 werd een paardentramlijn geopend. In 1905 werd de weg Baronielaan genoemd en in 1909 verkochten de eigenaren hem aan de gemeente Bredaⁱⁱ.

Die gemeente met als motto *Stad in een park* worstelt regelmatig met hedendaagse dilemma's rondom welvaart en welzijn, polarisaties en tegenstrijdige belangen. De worsteling leidt in de praktijk regelmatig tot stoplichtbeleid. Haven open / Haven dicht, Kerk slopen / Kerk laten staan, Verkeer door de stad / Verkeer om de stad, Oude Mark / Nieuwe Mark, 't Zoet / 't Zuur. Afwegingen. Kappen of niet kappen is ook zo'n dingetje.

Dat "dingetje" gaat nu over de **Kastanjes aan het Graaf Engelbertplein**. Die vier kastanjes zijn al heel lang *beeldbepalende Troetelbomen* die onder een vergrootglas liggen. Je zult maar Kastanjeboom zijn en op een **eiland tussen het verkeer** staan.

Vrij naar Gosciny en Uderzo: In deze tijden vallen monumentale bomen in opdracht van mensen ten prooi aan boomrooimachines. Alle monumentale bomen? Nee. Hier en daar bleven en blijven dappere bomen in samenwerking met groenevingermensen weerstand bieden.

Wat die groenevingermensen betreft blijven de vier bomen op het groeneiland in de Baronielaan misschien gespaard! ***Kort dag!***

Er zijn allerlei Wolvendiscussies in ons land over allerlei pro's en contra's maar dat moet dan degelijk en dat kost dan tijd en daarbij hoort ook wederzijds begrip.

Wat betreft de vier heroïsche bomen is iedereen het eens dat *niets* doen geen optie is. Maar met wortel en tak uitroeien is nog minder een optie. Als dat gaat gebeuren komen we in de buurt van gedane zaken die geen keer nemen. Op het Graaf Engelbertplein staan 4 monumenten van Breda die samen bovenmonumentaal zijn en die bij een goede aanpak van het gebied ingebed kunnen worden in de historische canon van een Stad in een Park in een Landschap. **Stad in de Prak is geen wenselijk scenario.**

De Baronielaan is op zich al een historische wandeling. De route verdient het om in ere te blijven, in ere hersteld te worden en nog meer een mooie bezienswaardigheid te blijven voor onze stad. De 4 Heroïsche bomen maken daar onlosmakelijk deel van uit.

Het is niet moeilijk om in ons land voorbeelden te vinden van dergelijke routes. Utrecht heeft ook zo de worsteling met water in en water uit de stad maar wel zijn historische bomenroute die toch wat meer is dan een aaneenschakeling van de laatste spaarzame monumentale bomen.

En Den Haag, zeg maar het Haagje van het Noorden, verbindt met routes de monumentale parken en bossen, Stad in het Groen zeg maar.

En het zou nog wel eens een aardige exercitie kunnen zijn om het boombeleid van een gemeente als Tilburg te vergelijken met het boombeleid van Breda.

Maar het kappen van bomen op alleen maar “esthetische” en/of financiële gronden of vanwege veiligheidsrisico's zonder voldoende naar scenario's of alternatieven te kijken doet in ieder geval geen recht aan een *groene kijk* op de leefomgeving.ⁱⁱⁱ

Overigens zijn er ook in Breda veel meer heroïsche bomen die vaak een beetje onder de radar blijven maar die duidelijk maken dat laten staan kan. Bij een aantal van die bomen is de vraag al heel sterk wat leven is en wat dood (zie foto).

In andere actuele publicaties is al eens aangestipt dat bomen inderdaad vergankelijk zijn, dat aftakelen veel meer voorkomt dan omvallen of omwaaien. Maar schade door bomen op auto's, mensen en onroerend goed lijkt verwaarloosbaar op het totaal. Dat het vervolgens technisch onberispelijk maken van de bodem iets anders is dan het voorzichtig omgaan met biotopen of bodemleven is evident. Wat dat laatste betreft zijn illusies over het huidige Graaf Engelbertplein overigens weer niet nodig. De tijd dat de Baronielaan kenmerken had van een ecologische verbindingzone tussen bos en centrum is al lang voorbij. Dat er kansen zijn voor een groene oase op dit eiland in de verkeersaders is echter ook duidelijk.

Het kan er veel op vooruit gaan. Om met Einstein te spreken: Fantasie brengt je overal.

Foto 1 Dode Boom 18 april 2023 Breda Noord

ⁱ Met excuses aan de rechthebbers op alles wat te maken heeft met de idolen uit mijn jeugd uit Asterix en de Galliër en meer specifiek *de Romeinse Lusthof*

ⁱⁱ Uit teksten van de Oranjeboom

ⁱⁱⁱ Nederland kent in 2022 737 mensen die in het verkeer overleden. En 80.000 ernstig gewonden. Hoeveel mensen er zijn gedood door een vallende tak, omvallende boom of door een eenzijdige aanrijding met een boom wordt niet duidelijk uit de cijfers. Het lijkt voor de hand liggend dat dat minimaal is.